

Resumo

Unidade 9

1. O nacemento da gran literatura norteamericana:

1.1. Un novo escenario: apegos europeístas:

- A literatura que se fai en EE.UU. entre 1830 e 1890 non encaixa nin no Romanticismo nin no Realismo.
- Para o país é un tempo de expansión rapidísima.
- Literariamente, a partir da Independencia (1776) percíbese unha lenta maduración.
- Dentro do que mellor se podería chamar *romántico* naquela área convén distinguir tres feitos: algúns narradores menores, que poderían pasar por europeos se non fose, nalgún caso, pola temática e a paisaxe (Irving, Cooper); un escritor de figura “maldita” (Poe), e os “transcendentalistas”, encabezados por Emerson.

1.2. Da experiencia vital á literatura:

- A liña central desa literatura, e, do espírito de entón, chamado “Romanticismo en terreo puritano”, é o transcendentalismo de Emerson.
- Xeograficamente, o corazón do novo sentir latexa en Nova Inglaterra, e máis concretamente en Boston, e aínda se quere sinalar un santuario privilexiado, en Concord, preto de Boston.
- Poetas: Ralph Waldo Emerson, John Grenleaf Whittier, Henry David Thoreau, Henry Wadsworth Longfellow, Walt Whitman e Emily Dickinson.

1.3. O renacemento do conto:

- A narrativa (conto e novela) desta etapa da literatura norteamericana está representada por autores como E. A. Poe, Hawthorne, Melville, Twain e outros de menor transcendencia.
- A narrativa cultivada por estes autores foi o conto ou a novela de aventuras ou fantástica, revitalizando estes xéneros literarios.
- Estes autores tiveron unha gran transcendencia en Europa.

2. O arranque da modernidade: o Simbolismo:

2.1. Parnasianismo e Simbolismo:

- O Parnasianismo é unha escola literaria francesa que xorde na segunda metade do século XIX como reacción contra o realismo e naturalismo literarios.
- No inicio desta tendencia estarían os ensaios de Poe *Filosofía da composición* e *O principio poético*, nos que insinúa os principais motivos da teoría poética que se desenvolverá no futuro.
- O Simbolismo nace tamén en Francia como reacción contra o fondo naturalista dalgúns poetas realistas, e contra a forma escultural perfecta, pero fría, dos parnasianos. Segundo os simbolistas, o mundo non é un caos; existe unha orde.

2.2. Características do Simbolismo:

- a) Suxerir a realidade poética, non explicala, porque tratar de explicala equivale a matala.
- b) A poesía, máis que ideas poéticas, é música.
- c) Hai que revolucionar os sistemas de versificación empregados tradicionalmente.
- d) As correspondencias entre os sentidos. Segundo esta innovación poética, existía unha relación entre as sensacións poéticas visuais e as doutros sentidos. Neste sentido podíaase falar de “música azul”. A isto hoxe chamámoslle “sinestesia”, e é un fenómeno perfectamente estudado.

2.3. Escritores simbolistas:

Os escritores simbolistas máis salientables, aínda que non únicos, son: Verlaine, Rimbaud, e Mallarmé (algúns críticos inclúen tamén entre os máis salientables a Laforgue, e outros engaden a Corbière).

3. A renovación do teatro europeo: un novo teatro e unhas novas formas de pensamento:

- O século XIX caracterízase, a grandes trazos, pola vixencia do drama romántico, o melodrama e a comedia de costumes. O modelo máis recorrente é o que establece o teatro francés, especialmente Eugène Scribe.
- A primeira crítica a un teatro que se repite a si mesmo ata a saciedade chega cos postulados realistas e naturalistas, en 1881 Zola publica *O naturalismo no teatro*, onde critica o convencionalismo do medio en que se desenvolven os actores. Ademais, critica o *vedetismo* das grandes figuras. Este enfoque naturalista do teatro esténdese polo resto de Europa.
- Actores: Henrik Ibsen, August Strindberg, Konstantin Stanislavski, Maurice Maeterlinck, Paul Claudel, Alfred Jarry e Luigi Pirandello.